

ŠKOLENIE ZAMESTNANCOV
V OBLASTI OCHRANY PRED
POŽIARMÍ

(Zákon NR SR č. 314/2001)

Požiar je každé nežiadúce horenie, pri ktorom sú bezprostredne ohrozené životy alebo zdravie fyzických osôb alebo zvierat, majetok alebo životné prostredie.

Najväčšia šanca na uhasenie požiaru je prvých 3 – 10 minút, potom sa intenzita požiaru zvyšuje.

Zamestnanci majú povinnosť:

- oboznámiť sa s rozmiestnením prenosných hasiacich prístrojov a hadicových zariadení
- oboznámiť sa s rozmiestnením hlavných vypínačov elektrickej energie
- pri manipulácii a používaní horľavo – nebezpečných látok rešpektovať pokyny vedúceho
- pri spozorovaní požiaru ho zhasiť dostupným požiarnym zariadením, ak to nie je možné bezodkladne nahlásiť požiar na ohlasovňu požiarov (vrátnica) alebo na č. 150 a vyhlásiť poplach
- každé použitie hasiaceho prístroja hlásiť technikovi požiarnej ochrany

Zamestnanci majú zakázané:

- na všetkých pracoviskách a v priestoroch VŠ fajčiť alebo používať otvorený oheň
- vykonávať činnosti, na ktoré nemá oprávnenie (zváranie, obsluha strojov a zariadení, amatérska oprava elektroinštalácie a pod.)
- zapratávať únikové cesty a prístup k hasiacim prístrojom a hydrantom

Spôsob vyhlasovania požiarneho poplachu v podmienkach VŠ:

- volaním – kričaním „**HORÍ**“
- tlačidlom hlásičom **EPS**
- **rozhlasom**

Spôsob vyhlasovania požiarneho poplachu v podmienkach VŠ

Požiarne poplach sa vyhlasuje volaním – kričaním „**HORÍ**“ alebo tlačidlovým hlásičom **EPS** (Elektrická požiarne signalizácia). **EPS** je požiarotechnické zariadenie, ktoré slúži na včasné rozpoznanie príznakov horenia a následné akustické a optické varovanie.

Automatický hlásič požiaru je zariadenie, ktoré zisťuje samotný požiar zistením obsahu dymu vo vzduchu alebo nadmerným zvýšením teploty okolia.

Tlačidlový hlásič slúži na vyvolanie akustického poplachu osobami, ktoré spozorovali požiar. Pre vyvolanie poplachu treba najskôr rozbiť sklíčko a stlačiť tlačidlo. Úroveň hluku pri spustení alarmu je cca 80 dB.

Prenosný hasiaci prístroj

V objektoch VŠ sú nainštalované dva druhy **prenosných hasiacich prístrojov**:

- 1. PRÁŠKOVÝ** – používa sa na hasenie požiarov triedy A,B,C a elektrických zariadení pod napätím
 - A – požiar pevných **látok** (drevo, papier, textil, plast ...)
 - B – požiar **kvapalín** (benzín, ropa, olej, lieh, laky, vosky ...)
 - C – požiar **plynov** (zemný plyn, metán, propán, vodík, sirovodík ...)

Nevhodný na jemnú mechaniku a elektroniku (prášok sa ťažko odstraňuje) a sypké a práškové materiály

Prístroj pri hasení neotáčať hore dnom !

Obsah hasiacej látky je 6 kg, celková hmotnosť 10 kg, doba činnosti 12 sekúnd

2. CO₂ (SNEHOVÝ) - používa sa na hasenie požiarov triedy B, C a elektrických zariadení pod napätím

Vhodný na hasenie elektroniky, trafostaníc, elektrorozvodní, serverovní a pod.

Nevhodný na hasenie tuhých látok typu dreva, textílií, uhlia, sypkých a práškových horľavín

Pri hasení hrozí akútne riziko omrzlín – prístroj sa nesmie držať za hadicu alebo prúdnicu (expandujúca pena má -78°C)

Pozor na vysokú koncentráciu CO₂ v uzavretých miestnostiach – nad 10% zdraviu škodlivý, nad 20% život ohrozujúci

Obsah hasiacej látky 5 kg, celková hmotnosť 14 kg, doba činnosti 12 sekúnd

Zabudovaný nástenný hydrant (požiarny vodovod)

Je zariadenie umiestnené v nástennej skrinke spolu s [hydrantovou hadicou](#). Slúži k rýchlemu zásahu proti [požiaru](#), najmä do príchodu [hasičskej](#) jednotky na miesto [požiaru](#).

NESMIE SA POUŽIŤ NA HASENIE EL. ZARIADENÍ POD NAPÄTÍM

Základné zásady jednania osôb pri požiari

Dym alebo zápach je väčšinou prvým signálom požiaru. V prípade, že tento zápach zacítite, riadte sa nasledovnými krokmi:

- nereagujte bezhlavo (panika je nebezpečnejšia ako samotný požiar)
- vyhľadajte najbezpečnejšiu únikovú cestu
- nezdržujte sa zbieraním osobných vecí
- informujte ostatné osoby v budove o požiari volaním „HORÍ“
- neotvárajte dvere pred tým, ako skontrolujete ich teplotu dotykom ruky v hornej časti dverí (ak sú dvere teplé, znamená to, že oheň je už na druhej strane dverí)
- **V PRÍPADE POŽIARU NEPOUŽÍVAJTE V HORIACOM OBJEKTE VÝŤAHY !**
- Zatvárajte za sebou dvere, ale ich nezamykajte
- Po opustení objektu sa už nevracajte späť
- Pri evakuácii za zníženej viditeľnosti sa jednou rukou dotýkajte steny – rýchlejší a istejší postup vpred
- Ak sa dá, pomôžte ostatným

V prípade, že nie je možné opustiť budovu únikovými cestami:

- Zachovajte klúd
- V prípade zadymenia priestoru sa prikrčte k zemi
- Upozornite na seba z okna mávaním ručníkom, časťou odevu a pod.
- Keď je vonku tma, striedavo rozsvetujte a vypínajte svetlo

POŽIARNE KOMBINOVANÉ ZNAČKY

TALAJKA
s.r.o.

Ktoré číslo volať ?

150 – Hasičský a záchranný zbor

112 – Integrovaný záchranný systém

Číslo 112 voláme vtedy, ak predpokladáme aj potrebu zdravotnej pomoci a (alebo) políciu.

Ak si nie ste istý, na ktoré číslo volať, volajte ktorékoľvek. Operátori sú navzájom prepojení.

[Hasit umí_může každý.mp4](#)

ŠKOLENIE ZAMESTNANCOV
V OBLASTI BEZPEČNOSTI
A OCHRANE ZDRAVIA PRI PRÁCI
(BOZP)

Zamestnanci majú zakázane:

- na všetkých pracoviskách a v priestoroch VŠ fajčiť
- požívať alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky na pracoviskách a nastupovať pod ich vplyvom do pracovného procesu
- vykonávať práce alebo činnosti, na ktoré nemajú oprávnenie
- používať súkromné elektrické zariadenia v priestoroch zamestnávateľa

Zamestnanci majú povinnosť:

- dodržiavať pri každej práci alebo činnosti bezpečnostné predpisy, označenia, pracovné postupy, výstražné signály, návody a pravidlá
- obsluhovať pracovné stroje a zariadenia len vtedy, keď bol s ich používaním preukázateľne poučený a oboznámený
- hlásiť zistené nedostatky a poruchy technických zariadení na úseku BOZP
- zúčastňovať sa školení a inštruktáží o BOZP
- pri práci používať pridelené osobné ochranné prostriedky (OOPP) a určené pracovné náradie
- v prípade úrazu poskytnúť prvú pomoc. Na ošetrenie drobných poranení použite materiál z lekárničiek, ktoré sú rozmiestnené na vrátnici. Každý úraz treba zapísať do knihy úrazov (nachádza sa na vrátnici)

Pracovné úrazy (PÚ)

Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

(Pracovným úrazom nie je úraz, ktorý sa stal zamestnancovi pri ceste do zamestnania alebo z neho, a nie je ním ani úraz vzniknutý pri stravovaní, ošetrovaní alebo vyšetrení v zdravotníckom zariadení ani na ceste na ne a späť.)

- **Evidovaný PÚ** - je PÚ, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca **menej ako tri dni**
- **Registrovaný PÚ** - je PÚ, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca **viac ako tri dni**
- **Závažný PÚ** - je PÚ, ktorým bola spôsobená **ťažká újma na zdraví** (zmrzačenie, strata alebo zníženie pracovnej spôsobilosti, poškodenie dôležitého orgánu, zohyzdenie, ochromenie údu, mučivé útrapy, vyvolanie potratu, usmrtenie plodu) alebo **smrť**
- **Iný úraz** - akýkoľvek úraz, ktorý nesúvisel s vykonávaním pracovných povinností

Zamestnanec musí bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi :

- vznik PÚ, ak mu to zdravotný stav dovoľuje (*Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik PÚ má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom udalosti*)
- vznik iného úrazu ako PÚ alebo smrti, alebo nebezpečnej udalosti, ku ktorej došlo v priestoroch zamestnávateľa

Práca s elektrickým zariadením – Poučenie podľa § 20 Vyhlášky 508/2009

Elektrické zariadenia, s ktorými prichádzajú do styku zamestnanci bez elektrotechnického vzdelania musia byť vyrobené a inštalované tak, aby ich obsluha alebo práca s nimi nevyžadovala odborné znalosti a odbornú kvalifikáciu osôb. Zamestnanci sú povinný poznať správny postup pri vyslobodení postihnutého z dosahu elektrického prúdu, postupu poskytovania prvej pomoci a postupe resuscitácie.

Medzi zariadenia určené pre používanie osobami BEZ elektrotechnickej kvalifikácie sa zaraďujú:

- elektromechanické a elektroteplné ručné náradie (brúska, vrtačka, spájkovacia pištoľ...)
- prístroje spotrebnej elektroniky, elektrické kancelárske prístroje, osobné počítače
- pracovné a stavebné stroje malej mechanizácie a elektrické náradie
- pohyblivé a predlžovacie prívody
- elektrické svietidlá pre pripojenie pevnými alebo pohyblivými prívodmi

Zamestnanci majú zakázané:

- pracovať na nekrytých živých častiach elektrického zariadenia a dotýkať sa ich priamo alebo akýmkoľvek iným predmetom
- zasahovať do elektrického zariadenia, snímať ochranné kryty, vykonávať na ňom údržbu alebo opravu
- používať poškodené el. spotrebiče a predlžovacie káble

Zamestnanci majú povinnosť:

- používať elektrické zariadenie (EZ) v súlade s návodom na obsluhu a inštrukcií vydaných výrobcom
- dbať o to, aby EZ neboli preťažované alebo poškodzované
- chybné EZ ihneď odpojiť a závalu hlásiť vedúcemu pracovníkovi (za chybné sa považuje EZ s poškodenou izoláciou, dymiace, páchnuce po spálení, iskriace, trasúce a pod.)
- vykonávať čistiace práce vždy pri vypnutom EZ

PO SKONČENÍ PRÁCE SKONTROLOVAŤ, ČI SÚ ELEKTRICKÉ SPOTREBIČE VYPNUTÉ !

Prvá pomoc pri úrazoch elektrickým prúdom

Príznaky: malé popáleniny, bezvedomie, zastavenie krvného obehu, pri zapálení odevu viditeľné popáleniny
Vonkajšie poškodenie je vo väčšine prípadov malé, výrazné a život ohrozujúce je vnútorné poškodenie orgánov. Ak sa aj zdá, že postihnutý je po zasiahnutí elektrickým prúdom v poriadku, vždy vyhľadajte lekára.

Zásady prvej pomoci:

A. Oslobodenie postihnutého z dosahu elektrického obvodu

1. vypnutím elektrického prúdu

- vypnúť vypínač príp. hlavný vypínač, vybrať poistky, vytiahnuť vidlicu zo zásuvky

2. odsunutím vodiča (ak zariadenie nie je možné vypnúť) alebo odtiahnutím postihnutého

- izolačnou tyčou, povrazom, suchým odevom a pod. **Nepoužívať holé ruky, vodivé a vlhké predmety!**

3. prerúšením vodiča

- vyvolaním umelého krátkeho spojenia, preseknutím sekerou, izolovanými kliešťami

B. Kontrola životných funkcií (zachované vedomie, dýchanie a normálny krvný obeh)

- ak dýcha, uložiť do stabilizovanej polohy, ak nedýcha – okamžite začať s resuscitáciou

C. Privolanie pomoci (tel. č. 155 alebo 112)

D. Vykonanie opatrení proti šoku, ošetrovanie poranení podľa daných možností

PRVÚ POMOC POSKYTUJTE, AŽ KEĎ MÁTE ISTOTU, ŽE JE PRERUŠENÝ KONTAKT POSTIHNUTÉHO S ELEKTRICKÝM PRÚDOM

Popáleniny

Závažnosť popálenín je podmienená nielen hĺbkou popálenia, ale najmä rozsahom, napr. dlaň človeka tvorí asi 1% povrchu tela. Bezprostredne po úraze hrozí šok, a to už pri popálení 1% povrchu tela.

Zásady prvej pomoci:

A. Horiaci odev uhasiť vodou alebo zabalením do deky, kabáta a pod. a ihneď ho začať vyzliekať.

- priškvarené časti odevu nestrhávame z popáleného miesta

B. Okamžite začať chladíť studenou vodou - ASPOŇ 15 MINÚT

- pri popálení prstov čo najskôr dať pod prúdom studenej vody dolu prstene, náramky...prsty budú opúchať

- po utíšení bolesti zastavíme chladenie a popáleninu prikryjeme obvazom, čistou tkaninou, mikroténovým vreckom ako ochrana pred stratou tepla.

C. Vykonalenie opatrení proti šoku

D. Kontrolovať životné funkcie a prípadne privolať odbornú pomoc (tel. 155)

STUDENÁ VODA Z VODOVODU JE DOSTATOČNE CHLADNÁ NA TO, ABY ZASTAVILA ŠÍRENIE POPÁLENINY DO HĽBKY A ŠÍRKY

Prvá pomoc pri zasiahnutí oka chemikáliou alebo žieravinou

Oči môžu poškodiť nasledujúce látky: silné kyseliny, zásady, riedidla, farby, lepidlá, benzín, čistiace a dezinfekčné prostriedky, peroxid vodíka, kuchynský ocot

Zásady prvej pomoci:

A. Oko okamžite vyplachujeme prúdom vlažnej čistej vody - ASPOŇ 15 MINÚT

- skloňte hlavu do umývadla a natočte na stranu. Držte oko otvorené pod miernym prúdom vody tečúcej z vodovodu. Treba meniť polohu hlavy, aby sa viečko vypláchlo z oboch strán.
- pokiaľ bola v oku kontaktná šošovka, z oka ju vyberieme

B. Po dôkladnom vypláchnutí oko zakryjeme sterilným vankúšikom a dopravíme postihnutého k lekárovi

- bez konzultácie s lekárom nedávame do oka ŽIADNE MASTE ANI KVAPKY

C. Vo vážnych prípadoch privoláme v priebehu výplachu oka odbornú pomoc (tel. 155).

- v prípade že postihnuté oko je citlivé na svetlo, môžu počas dopravy k lekárovi pomôcť slnečné okuliare.

PRI PRÁCI S NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI NOSTE OCHRANNÉ OKULIARE

Veľké vonkajšie krvácanie

Zastavenie prudkého krvácania (z rany strieka alebo vyteká jasne červená krv) - je prvým a najdôležitejším opatrením pri poskytovaní prvej pomoci.

Zásady prvej pomoci:

- A. IHNEĎ pritlačiť rukou priamo na ranu alebo cez vrstvu obväzu, čistej tkaniny a pod.**
- B. Priložiť tlakový obväz** - vrstva má mať aspoň 2 cm.
 - tlakový obväz nie je lepšia pomoc ako tlak rukou v rane, ale uvoľní nám ruky na ďalšiu pomoc.
 - pri presakovaní tlakového obväzu prikladáme ďalšiu vrstvu, napr. stočený obväz alebo vrstvu inej tkaniny, pritiahneme ju k pôvodne priloženému tlakovému obväzu.
- C. Začať s protišokovými opatreniami.**
- D. Kontrolovať životné funkcie a privolať odbornú pomoc.**

VAČŠINA KRVÁCANÍ SA DÁ ZASTAVIŤ SPRÁVNE PRILOŽENÝM TLAKOVÝM OBVÄZOM

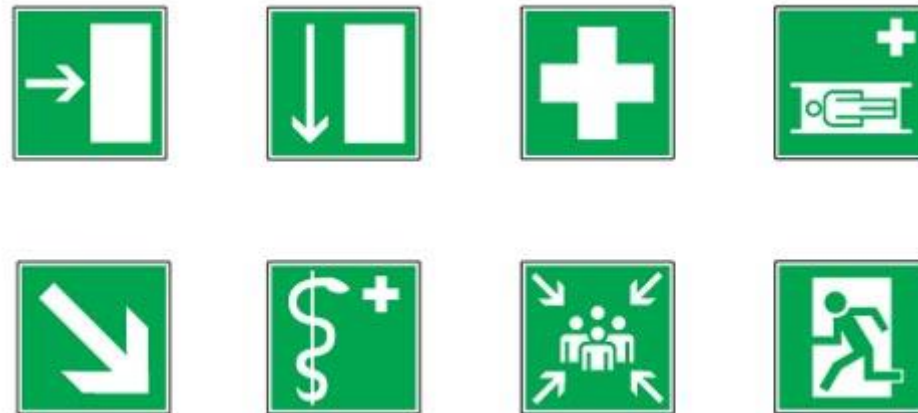
Príkazové značenie

Výstražné značenie

Zdravotné značenie

Zákazové značenie

Ktoré číslo volať ?

155 – Záchranná zdravotná služba

Číslo 155 volajte pri výskyte VÝLUČNE ZDRAVOTNÝCH ŤAŽKOSTÍ, ušetríte tým cenné minúty.

112 – Integrovaný záchranný systém

Číslo 112 voláme vtedy, ak okrem zdravotných ťažkostí predpokladáme aj potrebu technickej pomoci – hasičov a (alebo) políciu.

AK NIE STE SI ISTÍ, NA KTORÉ ČÍSLO TREBA VOLAŤ, VOLAJTE KTORÉKOĽVEK. OPERÁTORI SÚ NAVZÁJOM PREPOJENÍ

Kedy volať záchrannú službu?

- Keď sa postihnutá osoba nepreberá ihneď;
- keď bezvedomiu predchádzal pád;
- keď ide o osobu staršiu ako 50 rokov;
- keď ide o tehotnú ženu;
- keď ide o osobu s cukrovkou (diabetes mellitus); ak máte k dispozícii glukomer, pokúste sa odmerať osobe v bezvedomí cukor, nič jej však nedávajte piť ani jesť; niektoré osoby s cukrovkou môžu mať predpísanú injekciu (glukagón), ktorá sa môže pichnúť do svalu alebo pod kožu - ak ju má postihnutá osoba pri sebe a viete ju podať, urobte tak;
- keď sú prítomné kŕče;
- keď došlo k poruche vedomia prvýkrát v živote;
- keď k bezvedomiu došlo na verejnosti a nie je prítomná osoba, ktorá vie podať údaje o zdravotnom stave osoby;
- keď sa osoba prebrala, ale udáva bolesti na hrudníku, pocit búšenia srdca, má poruchy reči, hybnosti končatín, poruchy zraku a podobne.

[BAŠTRNG - SEPRP - Akútny infarkt myokardu.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - Bezvedomie.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - Cievna Mozgová Príhoda.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - Dusenie.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - Epilepsia.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - KPR.mp4](#)

[BAŠTRNG - SEPRP - Šok.mp4](#)

Šok – Juraj Šoko Tabáček

Akútny infarkt myokardu – Doc.Mudr. Viliam Dobiáš

Epilepsia – Adela Banášová

Dusenie – Adam Ďurica

Cievna mozgová príhoda – Milan Lasica

Bezvedomie – Svaťo Malachovský

KPR (masáž srdca) – Michal Kubovčík